

NPRU

Nakhon Pathom

NAKHON

PATHOM

RAJABHAT

UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

นครปฐม

บทที่ 9

เทคโนโลยีดิจิทัล

เครื่องมือและอุปกรณ์ในการออกอากาศ

ประเภทของอุปกรณ์และเครื่องมือ

1. ส่วนประกอบและชนิดของกล้องโทรทัศน์
2. วัสดุอุปกรณ์บันทึกภาพ
3. อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องด้านภาพโทรทัศน์
4. อุปกรณ์และเครื่องมือด้านเสียง
5. อุปกรณ์และเครื่องมือด้านแสง
6. อุปกรณ์สนับสนุนการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์

ส่วนประกอบและชนิดของกล้องโทรทัศน์

1. ส่วนประกอบของกล้องโทรทัศน์ ส่วนประกอบหลักของกล้องอย่างน้อยต้องมี 3 ส่วน คือ เลนส์ (lens) ตัวกล้อง (camera itself) และช่องมองภาพ (viewfinder)

ส่วนประกอบและชนิดของกล้องโทรทัศน์

1. ส่วนประกอบของกล้องโทรทัศน์

1.1 เลนส์ (lens) ทำหน้าที่ในการควบคุมความชัด (focus) การปรับเปลี่ยนช่องรับแสง (f-stop) และการปรับเปลี่ยนความยาว โฟกัส (focal length) ซึ่งเลนส์ที่ใช้กับกล้องโทรทัศน์ส่วนใหญ่ เป็นเลนส์ซูม (zoom lens)

กล้องทั่วไปจะมีปุ่มที่ควบคุมการซูม โดยตัวอักษรภาษาอังกฤษ W (wide) หมายถึง ภาพในลักษณะมุมกว้าง และ T (tele) หมายถึง ภาพในลักษณะใกล้

ส่วนประกอบและชนิดของกล้องโทรทัศน์

1. ส่วนประกอบของกล้องโทรทัศน์

1.2 ตัวกล้อง (camera) ทำหน้าที่รับภาพที่สะท้อนจากเลนส์ โดยลดภาพ แล้วระบบภาพส่วนในจะทำการเปลี่ยนภาพที่ได้จาก เลนส์ให้เป็นสัญญาณไฟฟ้า เพื่อทำการบันทึกภาพ

ลงสู่ม้วนเทป หน่วยความจำภายนอก (memory card) หรือส่งไปยังแหล่งรับสัญญาณภาพอื่นๆ โดยใช้สายเคเบิล

ส่วนประกอบและชนิดของกล้องโทรทัศน์

1. ส่วนประกอบของกล้องโทรทัศน์

1.3 ช่องมองภาพ (View finder)

คือส่วนที่ทำหน้าที่เปลี่ยนสัญญาณไฟฟ้ากลับมาเป็นสัญญาณภาพอีกครั้งหนึ่ง

ส่วนประกอบและชนิดของกล้องโทรทัศน์

2. ชนิดของกล้องโทรทัศน์

กล้องโทรทัศน์สำหรับมืออาชีพ สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ชนิดได้แก่

2.1 กล้องในสตูดิโอ (studio camera) เป็นกล้องที่นิยมใช้ตามสตูดิโอของสถานีโทรทัศน์ มีประสิทธิภาพสูง ราคาแพง ขนาดใหญ่น้ำหนักมาก มักติดตั้งกับขาตั้งกล้องแบบพิเศษที่เรียกว่า พีเดสตัล (pedestal) ส่วนประกอบหลักของกล้องสตูดิโอ คือ เลนส์ซูม (zoom lens) ตัวกล้อง (camera itself) และช่องมองภาพ (viewfinder)

2.2 กล้องถ่ายทำนอกสถานที่ (ENG/EFP camera) หรือ portable camera เป็นกล้องถ่ายภาพโทรทัศน์ที่ใช้สำหรับผลิตรายการโทรทัศน์ นอกสถานที่ หรือภายในสตูดิโอก็ได้ ตัวกล้องและอุปกรณ์ต่างๆ สามารถถอดประกอบเปลี่ยนได้ถ้าใช้นอกสถานที่ก็จะประกอบตัวกล้องให้เล็กกะทัดรัด ซึ่งใช้เจ้าหน้าที่เพียง 1-2 คนในการถ่ายทำได้ เช่น การทำข่าว การถ่ายสารคดี

ส่วนประกอบและชนิดของกล้องโทรทัศน์

2.3 กล้องชนิด Convertible camera เป็นกล้องที่ใช้ได้ทั้งในห้อย่ง และใช้ได้ทั้งถ่ายทำนอกสถานที่เป็นการพัฒนาไปจากกล้องชนิด portable camera โดยหัวของกล้องจะมีช่องมองภาพใหญ่พอกๆ กับกล้องในห้อย่งสตูดิโอ และมีเลนส์ซูม ที่มีประสิทธิภาพดีกว่ากล้องชนิด portable camera

ส่วนประกอบและชนิดของกล้องโทรทัศน์

2.4 กล้องชนิด Electronic cinematography เป็นกล้องที่มีรูปร่างคล้ายกล้องถ่ายภาพยนตร์ ให้ความคมชัดเหมือนถ่ายจากฟิล์ม 35 มม. มีวิธีการใช้เหมือนกับกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพยนตร์

ส่วนประกอบและชนิดของกล้องโทรทัศน์

2.5 กล้องชนิด HDTV (high definition television) เป็นกล้องถ่ายภาพโทรทัศน์ที่มีความคมชัดสูง โดยมีการรับส่งสัญญาณภาพในแบบจอกว้าง หรือไวด์สกรีน (Widescreen) อัตราส่วน 16:9 หมายถึง ความละเอียดของการแสดงผลอยู่ที่ 1920 จุดในแนวนอน และมีความละเอียด 1080 จุดในแนวตั้ง รวมเท่ากับ 1920 x 1080

ส่วนประกอบและชนิดของกล้องโทรทัศน์

2.6 แคมคอร์ดเดอร์ (camcorder) เป็นกล้องที่มีตัวบันทึกวีดิทัศน์อยู่ในกล้อง สำหรับกล้องรุ่นใหม่จะมีขนาดกะทัดรัด สะดวกสบาย ใช้งานง่ายและประสิทธิภาพการทำงานสูงขึ้น มีฟังก์ชันพิเศษที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการใช้งาน เช่น ระบบป้องกันการสั่นไหวของภาพและ ระบบการปรับค่าแสงอัตโนมัติ เพื่อแก้ปัญหาเรื่องความสมดุลของแสง

วัสดุอุปกรณ์บันทึกภาพ

เป็นวัสดุอุปกรณ์บันทึกข้อมูลวีดิทัศน์ในยุคเริ่มต้นเป็นเทปในระบบ Analog และต่อมาพัฒนาเป็นเทประบบ Digital ซึ่งทั้งคู่จัดอยู่ในกลุ่มของการทำงานในระบบ Linear หรือระบบใช้เทป ต่อมาแนวโน้มเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ซึ่งทำงานในระบบดิจิทัลแบบ Non-linear หรือระบบไม่ใช้เทปได้รับความนิยมสูงขึ้น

1. ประเภทเทป

1.1 Standard VHS เป็นรูปแบบหนึ่งของ Camcorder ที่ใช้ม้วนเทปขนาด เท่ากับม้วนเทปที่ใช้กับเครื่องเล่นเทป VHS ขนาดความกว้างของเทป 0.5 นิ้ว สามารถบันทึกภาพได้นานที่สุดในบรรดา Camcorder บันทึกได้เท่ากับขนาด ความยาวของม้วนเทปเช่น 3 ชั่วโมง เป็นต้น แต่คุณภาพของการบันทึกก็ต่ำ ที่สุดในจำนวน Camcorder คือ มีจำนวนเส้นที่ 230-250 เส้นเท่านั้นจึงเป็น อุปกรณ์สำหรับใช้ในบ้านไม่สามารถใช้ผลิตรายการเพื่อการออกอากาศได้ แต่ข้อดีคือมีราคาถูก

ประเภทเทป

Standard VHS

1. ประเภทเทป

1.2 ม้วนเทป VHS-C มีลักษณะทางเทคนิคการบันทึกและคุณภาพของภาพ เช่นเดียวกันกับ Standard VHS แต่แตกต่างกันตรงขนาดของม้วนเทปที่ใช้ คือมีขนาดเล็กกว่าเพื่อทำให้ตัวกล่องมีขนาดเล็กลงทั้งนี้เพื่อสะดวกในการนำไปใช้งาน ความยาวในการบันทึกลดลง อยู่ที่ 30 จนถึง 45 นาที

วัสดุอุปกรณ์บันทึกภาพ

ประเภทเทป ม้วนเทป VHS-C

1. ประเภทเทป

1.3 ม้วนเทป Super VHS มีลักษณะเช่นเดียวกันกับ Standard VHS แตกต่างกันตรงจำนวนเส้นของภาพคือสูงขึ้นไปที่ 350 -400 เส้น และมีความละเอียดของภาพสูงกว่า Camcorder จะสามารถบันทึกภาพได้ทั้ง Standard และ Super VHS เพียงแต่การเปลี่ยนม้วนเทปที่นำมาบันทึกและเปลี่ยนฟังก์ชันเท่านั้น เพราะความแตกต่างอยู่ที่เนื้อเทปที่ใช้

วัสดุอุปกรณ์บันทึกภาพ

ประเภทเทป
ม้วนเทป
Super VHS

1. ประเภทเทป

1.4 ม้วนเทป Betacam เป็นระบบที่พัฒนาขึ้นโดยบริษัทโซนี่ในช่วงปี 1980 เป็นระบบที่ได้รับความนิยมใช้ทั่วโลกในวงการการผลิตรายการ โทรทัศน์สำหรับการออกอากาศ เพราะให้คุณภาพของของภาพได้ดีที่สุดจนเป็นมาตรฐานของการออกอากาศ เนื่องจากระบบนี้เป็นการใช้งานใน ลักษณะ Professional กล้องจึงมีระบบของการบันทึก Time code เพื่อ ใช้ในการลำดับภาพโดยบันทึก Time code

ประเภทเทป
ม้วนเทป
Betacam

1. ประเภทเทป

1.5 ม้วนเทป 8 MM. ใช้กับกล้องที่มีม้วนเทปขนาด 8 มม. ขนาดม้วนเทป เท่าๆ กับขนาดของเทปบันทึกเสียงแบบ Cassette camcorder ชนิดนี้ ออกแบบขึ้นมาเพื่อให้กะทัดรัดพกพาไปได้สะดวก ระบุคุณภาพของภาพ เทียบเท่ากับ standard VHS คือ จำนวนเส้นประมาณ 270 เส้น

วัสดุอุปกรณ์บันทึกภาพ

NPRU
Nakhon Pathom

ประเภทเทป
ม้วนเทป 8 MM.

1. ประเภทเทป

1.6 ม้วนเทป Hi 8 มีลักษณะเช่นเดียวกับกับชนิด 8 MM. แต่สามารถให้ ความละเอียดของภาพได้สูงกว่า คือมีจำนวนเส้น 400 เส้น ซึ่งเท่ากับระดับ ของ SVHS ความยาวของเทปมีความยาวสูงสุดในการบันทึกได้ 120 นาที

ประเภทเทป
ม้วนเทป Hi 8

1. ประเภทเทป

1.7 ม้วนเทป DVCAM เป็นโฉมใหม่ของ Camcorder ในรูปแบบ Digital ซึ่งการบันทึกภาพ บันทึกในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล ดังนั้นจึงให้รายละเอียด ความคมชัดมากกว่า มีรายละเอียดของภาพสูงสุด รวมทั้งเทปไม่มีอัตราการสูญเสียสัญญาณในขณะที่ถ่ายโอนสัญญาณ เหมาะแก่การใช้งานบันทึกภาพเหตุการณ์และงานสารคดีทั่วไป ม้วนเทปที่ใช้บันทึกเป็นแบบ Mind DVCAM Tape มีความยาวในการบันทึกอยู่ที่ 40 - 60 นาที

วัสดุอุปกรณ์บันทึกภาพ

NPRU
Nakhon Pathom

ประเภทเทป

ม้วนเทป DVCAM

2. ประเภทที่ไม่ใช่เทป

วัสดุอุปกรณ์บันทึกภาพประเภทที่ไม่ใช่เทป (tapeless format) หรือ non-linear เนื่องจากเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทในขั้นตอนการตัดต่อ เช่น ความรวดเร็วในการดูภาพเลือกภาพ และแก้ไขภาพในขั้นตอนตัดต่อการรักษาคุณภาพของสัญญาณภาพและเสียงให้เหมือนกับต้นฉบับเดิม และการบีบอัดข้อมูลจำนวนมาก ๆ ลงไปในหน่วยเก็บความจำแบบดิจิทัลที่ใช้ พื้นที่เพียงเล็กน้อย ทำให้ลักษณะการทำงานระบบนี้มีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยาก

2. ประเภทที่ไม่ใช่เทป

2.1 ฮาร์ดดิสก์ (Hard drive)

2.2 แฟลช (flash memory drive) เก็บข้อมูลได้เหมือนฮาร์ดดิสก์ คือ สามารถเขียนและลบข้อมูลได้ตามต้องการและเก็บข้อมูลได้แม้ไม่ได้ต่อเข้ากับเครื่องคอมพิวเตอร์ มีขนาดเล็ก น้ำหนักเบา พกพาสะดวก มักใช้กับกล้องดิจิทัล

2.3 แผ่นเก็บความจำ (memory stick and cards) คือ สื่อบันทึกที่สามารถรองรับอุปกรณ์มัลติมีเดียได้มากมายทั้ง เครื่องคอมพิวเตอร์แบบPC, กล้องดิจิทัล, เครื่องเล่น MP3 และ PDA

ประเภทที่ไม่ใช่เทป

1.Hard drive

2.flash memory
drive

3.memory stick
and cards

3. เครื่องบันทึกภาพ

เครื่องมือที่ใช้สำหรับบันทึกการโทรทัศน์ในกรณีที่มีการถ่ายทำรายการ ในห้องสตูดิโอ สามารถแบ่งได้ 3 ชนิด

3.1 เครื่องบันทึกภาพแบบยูเมติก (U matic)

ภาพที่บันทึกจะมีคุณภาพเพียง พอที่จะใช้ออกอากาศได้แต่ปัจจุบันใช้กันค่อนข้างน้อยมาก

3. เครื่องบันทึกภาพ

3.2 เครื่องบันทึกภาพแบบ Betacam สามารถบันทึกภาพ คุณภาพสูงในระดับ
ออกอากาศ ภาพมีความคมชัดมากจึงได้รับความนิยมแพร่หลายมักนำมาใช้

ในการถ่ายทำรายการ
ข่าว สารคดี และการ
ถ่ายทำนอกสถานที่
ต่างๆ

3. เครื่องบันทึกภาพ

3.3 เครื่องบันทึกภาพแบบดิจิทัล (Digital video recorder) ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน เพราะมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วด้วยเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีหลักการทำงานเหมือนกับเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถบันทึกภาพลงในหน่วยความจำของคอมพิวเตอร์ได้ โดย ไฟล์ภาพและเสียงที่มีขนาดใหญ่ เครื่องบันทึกภาพดิจิทัล

ข้อดีคือสามารถนำภาพและเสียงที่บันทึกไว้มาใช้ซ้ำได้หลายครั้งโดยคุณภาพไม่ลดลง

อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องด้านภาพโทรทัศน์

1. จอภาพหรือมอนิเตอร์ (TV monitor)
2. แผงจอภาพ (monitor sets)
3. อุปกรณ์ตัดต่อลำดับภาพ
  - 3.1 ชุดอุปกรณ์ตัดต่อระบบลิเนียร์ (linear editing equipment)
  - 3.2 ชุดอุปกรณ์ตัดต่อระบบนอนลิเนียร์ (non-linear editing equipment)
4. เครื่องตัดสลับภาพ (switcher)
5. เครื่องพิมพ์ตัวอักษร (character generator / CG)
6. เครื่องคอมพิวเตอร์กราฟิก (Computer graphic)
7. เครื่องฉายเทเลซีน

อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องด้านภาพโทรทัศน์

1. จอภาพหรือมอนิเตอร์ (TV monitor) เป็นเครื่องรับสัญญาณภาพโทรทัศน์ ประเภทหนึ่งที่มีความคมชัดสูงซึ่งในห้อง สตูดิโอและห้องควบคุมการผลิตจะมี มอนิเตอร์สำหรับให้ทีมงานผู้ผลิตรายการ ได้เห็นภาพที่กำลังออกอากาศหรือบันทึกที่รายการอยู่ในขณะนั้น

อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องด้านภาพโทรทัศน์

2. แผงจอภาพ (monitor sets)

สำหรับแสดงภาพที่มาจากแหล่งภาพต่างๆ เช่น กล้อง เทเลซีน เครื่องบันทึกเทปภาพ ฯลฯ ทำให้ต้องมีจอภาพไว้หลายจอ เพื่อตรวจสอบภาพก่อนออกอากาศจริง (preview) หรือการเตรียมภาพไว้ทำเทคนิค พิเศษและตรวจสอบภาพที่ส่งออกอากาศไปแล้ว หรือส่งไปบันทึกเทป (on air)

อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องด้านภาพโทรทัศน์

3. อุปกรณ์ตัดต่อลำดับภาพ

ใช้ในขั้นตอนหลังผลิตรายการ (post-production) ในการนำภาพที่ถ่ายทำมาตัดต่อลำดับภาพ ตกแต่งภาพ และทำภาพพิเศษ

3. อุปกรณ์ตัดต่อลำดับภาพ

3.1 ชุดอุปกรณ์ตัดต่อระบบลิเนียร์ (linear editing equipment) เป็นการตัดต่อที่นำเทปถ่ายทำมาตัดต่อใหม่ โดยการใส่เทปที่ต้องการตัดต่อเข้าไปยังเครื่องเล่น เทป แล้วกำหนดช่วงของภาพและเสียงที่ต้องการบันทึก ลงเทปด้วยแป้นควบคุมการตัดต่อ โดยการกำหนดจุดเข้า (mark in) และจุดออก (mark out) จากนั้นนำเทปอีกหนึ่งม้วนใส่เข้าไปในเครื่องบันทึกเทป (VTR recorder) เพื่อบันทึกสัญญาณภาพและเสียงจากเครื่องเล่นเทป (VTR player) ในจุดที่ได้กำหนดเอาไว้

ชุดอุปกรณ์ตัดต่อ
ระบบลิเนียร์

3. อุปกรณ์ตัดต่อลำดับภาพ

3.2 ชุดอุปกรณ์ตัดต่อระบบนอนลิเนียร์ (non-linear editing equipment)

เป็นการตัดต่อข้อมูลภาพและเสียงในรูปแบบ สัญญาณดิจิทัลซึ่งมีโปรแกรมสำหรับตัดต่อ ภาพ เสียง ทำกราฟิก และทำเทคนิคพิเศษต่างๆ โดยไม่ต้องใช้เครื่องเล่นเทป เป็นการตัดต่อบนเครื่องคอมพิวเตอร์มีคำสั่งปฏิบัติการให้เลือกมากมาย

ชุดอุปกรณ์ตัดต่อ
ระบบออนไลน์เนียร์

4. เครื่องตัดสลับภาพ (switcher)

การผลิตรายการโทรทัศน์ทั้งภายในห้องสตูดิโอ และนอกสถานที่ที่มีการใช้อุปกรณ์ชิ้นหนึ่งในการเชื่อมต่อกับกล้องและแหล่งภาพต่าง ๆ

เพื่อทำหน้าที่ในการเลือกตัดสลับภาพจากแหล่งต่างๆ ลงเทปหรือออกอากาศ แบบทันทีทันใดในขณะที่ถ่ายทำ

5. เครื่องพิมพ์ตัวอักษร (character generator / CG)

เป็นอุปกรณ์ที่ใช้พิมพ์ตัวอักษรและ
ข้อความต่างๆ
เข้าไปผสมกับสัญญาณภาพโทรทัศน์
ทำให้ตัวอักษรปรากฏขึ้นจอ

6. เครื่องคอมพิวเตอร์กราฟิก (Computer graphic)

- 1) การใช้กล้องจับภาพนิ่ง เป็นการนำเอากล้องโทรทัศน์มาติดตั้งทำเป็นแทนสำหรับ ถ่ายภาพกราฟิกต่างๆ ทั้งภาพถ่ายจากตัวหนังสือ งานพิมพ์ หรืองานอื่นๆ
- 2) การสร้างตัวอักษร ออกแบบตัวอักษร สัญลักษณ์ต่างๆ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- 3) การทำอะนิเมชัน สร้างเป็นภาพเคลื่อนไหวด้วยเทคนิคพิเศษ
- 4) การสร้างสรรค์งานกราฟิกด้วยรูปแบบศิลปะต่างๆ
- 5) เครื่องคอมพิวเตอร์กราฟิกบางชนิดได้ผสมผสานระหว่างคุณสมบัติของเครื่อง ออกแบบกราฟิก รวมเข้ากับเครื่องตัดต่อลำดับภาพจนกลายเป็นเครื่องเดียวกันและ สามารถทำงานตัดต่อและงานออกแบบเบ็ดเสร็จเข้าไว้ด้วยกัน

7. เครื่องฉายเทเลซีน

เป็นอุปกรณ์ที่เปลี่ยนภาพจากฟิล์มให้เป็นสัญญาณโทรทัศน์โดยแหล่งภาพที่ใช้ในการผลิตอาจอยู่ในรูปของฟิล์มภาพยนตร์ เช่น ภาพยนตร์พระราชพิธีสำคัญต่างๆ ของไทย ในอดีต ทั้งฟิล์มภาพยนตร์ที่เป็นเรื่องราวต่อเนื่องและเคลื่อนไหว ฟิล์มสไลด์ที่เป็นภาพนิ่งก็สามารถใช้กับเครื่องฉายเทเลซีนได้เช่นกัน

อุปกรณ์ด้านเสียง

1. Lavalier Microphone

2. Desk Microphones

3. Hand Microphones

4. Stand Microphone

5. Headset Microphone

6. Boom Microphone

6.1 Hand-Held Fish pole

6.2 Tripod (Giraffe) Boom

6.3 Perambulator Boom

7. ไมโครโฟนแบบไร้สาย (Wireless Microphones)

8. อุปกรณ์ผสมเสียง (Audio console / Mixer)

9. เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องเล่นซีดี และเครื่องมินิดีสก์

อุปกรณ์และเครื่องมือด้านแสง

1. ดวงไฟที่ให้แสงเข้ม (Hard light)

1.1 Fresnel spotlight

1.2 Ellipsoidal spotlight

2. ดวงไฟที่ให้แสงนุ่มนวล (soft light)

2.1 Scoop

2.2 Soft light

2.3 Broad

2.4 Fluorescent bank

2.5 Cyclorama

3. อุปกรณ์ควบคุมแสง (Dimmers)

4. อุปกรณ์ที่ใช้แขวนและติดตั้งไฟ

อุปกรณ์สนับสนุนการผลิตรายการ

1. อุปกรณ์ยึดกล้อง

1.1 ขาตั้งกล้องพีเดสตัล

(studio pedestal)

1.2 ขาตั้งกล้องแบบ 3 ขา

1.3 ดอลลี่ (Dolly)

1.4 เครน (Crane)

2. เครื่องบอกบทอัตโนมัติ

(Teleprompter)

3. รถโมบายยูนิต (Mobile unit)

